

Bullying «παιδαγωγικό»

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Οικονόμου, Δρ. Θεολογίας, Εκπαιδευτικός

Και ενώ οι λέξεις του τίτλου συνιστούν σχήμα οξύμωρο θα αναφέρω στη συνέχεια δύο παραδείγματα αυτού του είδους εκφοβισμού, όπως αποτυπώνονται σε συμπεριφορές εκπαιδευτικών απέναντι σε μαθητές.

Πρώτο παράδειγμα η βαθμολογία. Παρατηρείται ενίοτε στο θέμα αυτό μία παλαιολιθική αντίληψη “σε έχω στο χέρι”. “Θα έρθει η ώρα σου”, καθώς σε καταλόγους ίδιους με εκείνους, που είχαν εδώ και δεκαετίες οι δικοί μας δάσκαλοι “φακελώνεται” πλήρως ο μαθητής, ώστε να δικαιολογήσουμε – ίσως με κάποια δόση χαιρεκακίας – στο γονέα τον χαμηλό βαθμό. Προφορικά, γραπτά, τεστ, διαγώνισμα, εργασίες, ασκήσεις, τετράδιο, συμπεριφορά. Εδώ έχει ήδη χαθεί κάθε έννοια παιδαγωγίας. Και ασφαλώς δεν υποστηρίζουμε με αυτό την κατάργηση κάθε έννοιας δικαιοσύνης και αξιολόγησης, ισοπέδωσης των προσπαθειών και χάρισμα υψηλών βαθμών σε όλους.

Θα πρέπει όμως να δούμε σοβαρά πως ένας χαμηλός ή μέτριος ή υψηλός βαθμός μπορεί να δώσει κίνητρο και ώθηση σε κάθε μαθητή ξεχωριστά, ώστε να βελτιώνεται και να ενθαρρύνεται σε συνάρτηση πάντα με τις ιδιαίτερες ψυχοκοινωνικο-παιδαγωγικές συνθήκες, στις οποίες ζει τις υπόλοιπες εκτός σχολείου ώρες.

Δεύτερο παράδειγμα η τιμωρία. Κακά τα ψέματα, η επίκληση της δύναμης της ωριαίας αποβολής ή της ημερήσιας ή της παραπομπής στη διεύθυνση του Σχολείου σημαίνουν απλώς την προσωπική αποτυχία ημών των εκπαιδευτικών να εμπνεύσουμε την τήρηση κανόνων, αγάπη και ενθουσιασμό για το μάθημά μας. “Ας ρίξω μερικές ωριαίες από την αρχή να δεις πως θα μαζευτούν...”. Μπορεί όντως κάποιες φορές να είναι η ενδεδειγμένη ως έσχατη λύση αλλά η κατάχρηση αυτών των μέσων είναι εκφοβισμός με πολύ αρνητικές συνέπειες στην ψυχολογία του παιδιού. Μπορεί να δημιουργήσει φόβο, άρνηση, ακόμα και μίσος για το σχολείο.

Η δε κορύφωση αυτού του αρνητικού φαινομένου εκδηλώνεται σε συνεδριάσεις για την τιμωρία μαθητών, ύστερα από κάποιο παράπτωμα ή παραβατική συμπεριφορά. Στήνεται λαϊκό δικαστήριο. Στήνονται οι κατηγορούμενοι μαθητές, ανακρίνονται και απολογούνται, χάνεται συχνά η νηφαλιότητα και η παιδαγωγική σημασία όλου αυτού του πράγματος σαν να βρισκόμαστε σε δικαστήριο. Και ενώ συχνά επικαλούμαστε ότι “δεν είμαστε ψυχολόγοι”, για να ξέρουμε πως θα διαχειριστούμε ιδιαίτερες καταστάσεις, μας διαφεύγει ότι δεν είμαστε και δικαστές, δεν έχουμε την ειδική γνώση να κρίνουμε ούτε να αποδώσουμε δικαιοσύνη.

Είμαστε όμως παιδαγωγοί. Οφείλουμε επομένως με καλό τρόπο να βοηθήσουμε κάθε παιδί που έκανε κάποιο λάθος να το κατανοήσει και να ζητήσει συγγνώμη αλλά και να μην το επαναλάβει. Όχι να το κάνουμε να ντραπεί, να θυμώσει, να νοιώσει ότι αδικείται. Ούτε να αρχίσουμε τις ψυχαναλύσεις ή τα κουτσομπολιά, με λεπτομέρειες που μπορεί τυχαία κάποιος να γνωρίζει για την προσωπική ή οικογενειακή του ζωή και ξαφνικά όλοι να απαιτούν να τα γνωρίσουν τα πράγματα αυτά, θαρρείς και μας αφορούν πραγματικά ή θα ενδιαφερθούμε αληθινά στη συνέχεια. Έτσι, ενώ θα μπορούσε η τιμωρία να έχει ίσως κάποιες φορές και παιδαγωγικό χαρακτήρα, συνήθως εκφράζεται ως μιας μορφής bullying και μάλιστα “παιδαγωγικού”.

Ας τα δούμε και ας τα συζητήσουμε με προσοχή τα θέματα αυτά. Εγκαίρως.

<http://bit.ly/2GDIRdz>